

**EUROPOS SAJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2007 m. gruodžio 6 d. (11.12)
(OR. en)**

**16096/1/07
REV 1**

**RECH 422
EDUC 222
COMPET 426**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Generalinio sekretoriato

Ankstesnio 15007/07 RECH 358 EDUC 212 COMPET 378
dokumento Nr.:

Dalykas: Tarybos rezoliucija dėl universitetų modernizavimo siekiant stiprinti Europos konkurencingumą pasaulio žinių ekonomikoje
– Tarybos rezoliucijos priėmimas

Delegacijoms priede pateikiamas Tarybos rezoliucijos, kurią 2007 m. lapkričio 23 d. posėdyje priėmė Konkurencingumo taryba, tekstas.

TARYBOS REZOLIUCIJA

2007 m. lapkričio 23 d.

dėl universitetų modernizavimo siekiant stiprinti Europos konkurencingumą pasaulio žinių ekonomikoje (2007/C XXX/YY)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA politines šio klausimo prielaidas, išdėstytas šios rezoliucijos priede,

DAR KARTĄ PATVIRTINA:

1. poreikį paspartinti Europos universitetų modernizavimą, atkreipiant dėmesį į jų tarpusavyje susijusius vaidmenis švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse, nes šis procesas yra vienas svarbiausių veiksnių, padedančių Europai kurti žiniomis grindžiamą visuomenę ir ekonomiką bei stiprinti konkurencingumą;
2. kaip svarbu netradiciniais būdais besimokantiems asmenims ir suaugusiesiems sudaryti daugiau galimybių mokytis visą gyvenimą bei siekti aukštojo mokslo ir plėtoti universitetų mokymosi visą gyvenimą pajėgumus;
3. kaip svarbu moterims sudaryti daugiau galimybių siekti karjeros mokslo srityje;
4. principą, kad motyvuotiems ir talentingiems studentams turėtų būti sudarytos galimybės pasinaudoti judumo galimybėmis, neatsižvelgiant į jų socialinį ar ekonominį statusą, ir poreikį užtikrinti ne tik studentų, bet ir mokslo darbuotojų, dėstytojų ir kito universitetų personalo aktyvesnį judumą;
5. kad universitetams būtina suteikti pakankamai savarankiškumo, tobulinti jų struktūrų valdymą ir numatyti didesnę atskaitingumą, kad jie galėtų patenkinti naujus visuomeninius poreikius, didinti ir įvairinti savo viešojo bei privačiojo finansavimo šaltinius, siekiant pašalinti Europos Sąjungos universitetų bei jų pagrindinių konkurentų finansavimo skirtumus;

6. kokybės užtikrinimo, kaip veiksmingo aukštojo mokslo pokyčius skatinančio veiksnio, svarbą;
7. universitetų vaidmenį, per švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas perduodant žinias ekonomikai bei visuomenei, ir tokiu būdu svariai prisidedančių prie Europos konkurencingumo, bei poreikį užtikrinti glaudesnę akademinio sluoksnio ir verslo pasaulio bendradarbiavimą.

PRIPAŽĮSTA:

1. poreikį derinti veiklą kuriant Europos aukštojo mokslo erdvę ir Europos mokslinių tyrimų erdvę;
2. kad dėl globalizacijos keliamų iššūkių Europos aukštojo mokslo erdvė ir Europos mokslinių tyrimų erdvė turi būti visiškai atviros pasauliui, o Europos universitetai turi siekti konkuruoti pasaulio mastu;
3. poreikį paspartinti universitetų reformą siekiant ne tik skatinti pažangą visoje aukštojo mokslo sistemoje, bet ir skatinti kurti bei stiprinti Europos aukštojo mokslo įstaigas, kurios galėtų įrodyti savo kompetenciją tarptautiniu lygiu;
4. poreikį didinti studentų, mokslo darbuotojų, dėstytojų ir kito universitetų personalo judumą, tuo pat metu pripažįstant, kaip svarbu, kad į judumo programas būtų įtraukti įvairių socialinių sluoksnių asmenys;
5. kad svarbiausi aukštojo mokslo politikos tikslai Europos ir nacionaliniais lygiais yra didesnės visų, įskaitant netradiciniais būdais besimokančius asmenis, galimybės mokytis visą gyvenimą bei siekti aukštojo mokslo ir geresnės galimybės įsidarbinti.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

1. skatinti aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų kompetenciją plėtojant įstaigas ir tinklus, kurie galėtų konkuruoti tarptautiniu lygiu ir padėtų į Europą pritraukti talentingiausias asmenis, ir šioms įstaigoms suteikti savarankiškumą jų visapusiškam potencialui plėtoti;
2. propaguoti aukštojo mokslo įstaigų internacionalizavimą skatinant kokybės užtikrinimą, atliekant nepriklausomą universitetų įvertinimą ir universitetų tarpusavio peržiūrą, didinant judumą, skatinant teikti jungtinius bei dvigubus laipsnius ir sudarant palankesnes sąlygas pripažinti kvalifikacijas bei studijų laikotarpius;
3. imtis reikiamų priemonių aukštojo mokslo įstaigoms modernizuoti, suteikiant joms savarankiškumą ir didesnę atskaitingumą, kad jos galėtų:
 - gerinti valdymo praktiką
 - plėtoti inovacinius gebėjimus ir
 - stiprinti mokymo programų modernizavimo gebėjimus siekiant veiksmingiau tenkinti darbo rinkos ir besimokančiųjų poreikius;ir sudaryti daugiau galimybių siekti aukštojo mokslo, tokiu būdu įvykdant ekonomikos ir technologinio konkurencingumo reikalavimus ir pasiekiant platesnio pobūdžio visuomeninius tikslus;
4. skatinti aukštojo mokslo įstaigas prisidėti prie inovacijų diegimo, augimo ir užimtumo, taip pat prie socialinio ir kultūrinio gyvenimo, jas skatinant plėtoti ir stiprinti partnerystes su kitais subjektais, pavyzdžiui, privačiuoju sektoriumi, mokslinių tyrimų įstaigomis, regionų ir vietos valdžios institucijomis ir pilietine visuomene;
5. nustatyti konkrečias paskatas, kurios skatintų aukštojo mokslo įstaigas sudaryti sąlygas netradiciniais būdais besimokantiems asmenims ir suaugusiesiems siekti aukštojo mokslo ir toliau plėtoti savo vaidmenį mokymosi visą gyvenimą srityje, atitinkamais atvejais įvairinant aukštojo mokslo sistemą;
6. sukurti geresnę mokymosi ir mokslinių tyrimų aplinką studentams ir jauniems mokslo darbuotojams, stiprinant projektais grindžiamą mokymąsi ir skatinant studentus kuo anksčiau įsitraukti į mokslinių tyrimų veiklą, pirmiausia mokslo ir technologijų srityse;

7. imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad studentų ir mokslo darbuotojų rėmimo sistemos skatintų plačiausią ir nešališkiausią dalyvavimą judumo schemose, pavyzdžiui, visiems motyvuotiems ir talentingiems studentams bei mokslo darbuotojams, įskaitant neįgalius asmenis, sudarant daugiau galimybių siekti aukštojo mokslo, neatsižvelgiant į jų lytį, pajamas, socialinį statusą ar kalbinę aplinką, ir plečiant aukštojo mokslo socialinį aspektą, teikiant didesnę paramą ES studentams bei mokslo darbuotojams ir geriau informuojant apie studijavimo, judumo ir karjeros siekimo galimybes, siekiant visiems užtikrinti geriausias mokymosi galimybes. Viena iš šių priemonių galėtų būti aukštojo mokslo socialinio aspekto stebėsenos rėmimas, kad šioje srityje būtų galima gauti tarptautiniu lygiu palyginamų duomenų;
8. didinti Europos aukštojo mokslo sistemų patrauklumą, skatinant įstaigas visapusiškai pasinaudoti bendradarbiavimo ir judumo galimybėmis, pirmiausia *Erasmus Mundus* programoje numatytais galimybėmis, siekiant skatinti akademinę kompetenciją pasauliniu lygiu;
9. aukštojo mokslo modernizavimui naudoti struktūrinius fondus.

PRAŠO KOMISIJOS remti valstybes nares siekiant įgyvendinti modernizavimo darbotvarkę, pirmiausia:

1. konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotais subjektais aukštojo mokslo bei mokslinių tyrimų srityje ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, nustatyti galimas priemones, kurios padėtų spręsti problemas ir šalinti kliūtis, su kuriomis susiduria Europos Sąjungos universitetai siekdami modernizuotis ir visapusiškai prisidėti prie Lisabonos darbotvarkėje numatytų tikslų;
2. sudaryti palankesnes sąlygas abipusiam mokymuisi pagal Lisabonos darbotvarkę, pirmiausia pagal „Švietimo ir mokymo 2010“ darbo programą bei tolesnę veiklą, susijusią su Žaliaja knyga dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės, taip pat skatinti universitetų ir pramonės bei privačiojo sektoriaus partnerystes;

3. nustatyti galimas priemonės, kurios padėtų pašalinti kliūtis, trukdančias studentų, mokytojų ir mokslo darbuotojų judumui Europoje, visų pirma – abipusiam kreditų bei diplomų pripažinimui, ir skatinti keitimąsi gera praktika šioje srityje;
 4. bendradarbiaujant su nacionalinių programų struktūromis stebėti ir vertinti poveikį, kurį daro:
 - ERASMUS programoje dalyvaujančių studentų socialinis statusas,
 - ERASMUS programa modernizavimo darbotvarkei,
 - ERASMUS MUNDUS programa Europos universitetų tarptautiniam patrauklumui,ir iki 2008 m. vidurio apie tai informuoti valstybes nares.
-

Politinės prielaidos

- (1) Bendrijos veiksmai švietimo ir mokymo srityje grindžiami Sutarties 149 ir 150 straipsniais.
- (2) Atitinkamai 2000 m. kovo mėn. Lisabonoje ir 2002 m. kovo mėn. Barselonoje įvykusiųose Europos Vadovų Tarybos susitikimuose buvo nuspręsta nustatyti kelis strateginius tikslus: siekti, kad Europos Sąjunga iki 2010 m. taptų konkurencingiausia ir dinamiškiausia žiniomis grindžiama ekonomika pasaulyje, kad Europos Sąjungos švietimo ir mokymo sistemos iki 2010 m. taptų pasauliniu kokybės standartu, ir sukurti Europos mokslinių tyrimų bei inovacijų erdvę.
- (3) Tarybos ir valstybių narių vyriausybės atstovų, posėdžiavusių Taryboje, rezoliucijoje „Europos protų mobilizavimas: sudaryti sąlygas aukštajam mokslui visapusiškai prisidėti prie Lisabonos strategijos“¹ pabrėžiama aukštojo mokslo reformų svarba.
- (4) 2005 m. spalio mėn. *Hampton Court* (Jungtinė Karalystė) įvykusiame neoficialiame Europos aukščiausio lygio susitikime ir 2007 m. kovo mėn. įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime Europos valstybių ir vyriausybės vadovai pabrėžė žinių trikampio (švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų) svarbą Europos Sąjungos konkurencingumui. Jie paragino Komisiją nustatyti konkrečius veiksmus, kurie būtų grindžiami Komisijos komunikatais „Universitetų vaidmuo žinių Europoje“² ir „Europos intelektinių gebėjimų sutelkimas: sudaryti universitetams sąlygas visapusiškai prisidėti prie Lisabonos strategijos įgyvendinimo“³.

¹ OL C 292, 2005 11 24, p. 1.

² COM (2003) 58 galutinis.

³ COM (2005) 152 galutinis.

- (5) 2006 m. gegužės mėn. Komisijos komunikate „Universitetų modernizavimo plano įgyvendinimo rezultatai: švietimas, moksliniai tyrimai ir naujovės“⁴ nurodytos devynios sritys, kuriose vykdomi veiksmai padėtų modernizuoti universitetus. 2006 m. birželio mėn. įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo paprašyta tęsti veiklą, susijusią su Komisijos komunikatu, o valstybės narės paragintos skatinti kompetenciją, modernizavimo ir restruktūrizavimo procesus bei inovacijas aukštojo mokslo sektoriuje siekiant realizuoti jo potencialą ir palaikyti Europos siekį paspartinti augimą bei sukurti daugiau darbo vietų.
- (6) 2007 m. balandžio mėn. Komisijos žaliaja knyga „Europos mokslinių tyrimų erdvė. Naujos perspektyvos“ buvo grindžiamos išsamios suinteresuotų subjektų konsultacijos ir institucijų bei vieši debatai. Knygoje pabrėžtas poreikis stiprinti universitetų ir mokslinių tyrimų įstaigų vaidmenį skatinant kompetenciją.
- (7) „Aho“ grupės ataskaitoje dėl inovacijų Europos sukūrimo raginama siekti tvirtesnės universitetų ir kitų suinteresuotų subjektų sąveikos inovacijų srityje.
- (8) Vykdam tarpvyriausybinių Bolonijos procesą, kuriame dalyvavo 46 šalys, buvo pasiekta pažanga stiprinant Europos aukštojo mokslo konkurencingumą tarptautiniu lygiu ir reformuojant kai kuriuos aukštojo mokslo aspektus, be kita ko, taikant priemones, skirtas intensyvesniam judumui užtikrinti ir Europos piliečiams sudaryti daugiau galimybių įsidarbinti sukuriant Europos aukštojo mokslo erdvę.
- (9) 2006 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas, nustatantis 2007–2013 m. veiksmų programą mokymosi visą gyvenimą srityje⁵ grindžiamas prielaida, kad pažangi žinių visuomenė yra didesnio augimo ir aukštesnio užimtumo lygio pagrindas, o švietimas ir mokymas yra pagrindiniai Europos Sąjungos prioritetai siekiant Lisabonos tikslų.

⁴ COM (2006) 208 galutinis.

⁵ 2006 m. lapkričio 24 d. Sprendimas Nr. 1720/2006/EB (OL L 327/45).

- (10) Vykdam mokymosi visą gyvenimą programoje numatytą ERASMUS programą siekiama dvejopų tikslų: prisidėti prie Europos aukštojo mokslo erdvės sukūrimo ir didinti aukštojo mokslo bei aukštesniojo profesinio mokymo indėlį į inovacijų procesą; šiais tikslais prisidedama prie universitetų personalo ir studentų ypač didelio masto judumo, daugiašalių projektų ir tinklų, daugiausia dėmesio skiriant inovacijoms, eksperimentams, naujų koncepcijų ir kompetencijos rūšių plėtojimui bei Europos aukštojo mokslo įstaigų modernizavimui.
- (11) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime dėl Europos bendrijos septintosios bendrosios mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos programos (2007–2013 m.), numatyta specialioji programa „Idėjos“ ir pagal šią programą įsteigta Europos mokslinių tyrimų taryba yra svarbios naujos priemonės, kurios turės įtakos Europos universitetuose vykdomai mokslinių tyrimų veiklai.
- (12) 2006 m. lapkričio mėn. Komisija pateikė pasiūlymą⁶ įsteigti Europos technologijų institutą, kuris skatintų integruotą inovacijų, mokslinių tyrimų ir aukštojo mokslo veiklą, o 2007 m. birželio 25 d. posėdyje Konkurencingumo taryba susitarė laikytis bendro požiūrio dėl šio pasiūlymo.
- (13) Komisijos pasiūlymu 2009–2013 m. atnaujinti *Erasmus Mundus* programą siekiama gerinti aukštojo mokslo kokybę ir propaguoti kultūrų tarpusavio supratimą, stiprinant Europos aukštojo mokslo sistemų patrauklumą bei akademinę kompetenciją, vykdam naujovišką ir ekstensyvų bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis.
- (14) Spalio 18–19 d. Lisabonoje įvykusiam valstybių ir vyriausybių vadovų spalio mėn. susitikimui skirtame Komisijos pranešime „Europos interesas: kaip užtikrinti sėkmę globalizacijos amžiuje“, pirmiausia šio pranešimo skirsnyje „Daugiau MTTP ir inovacijų“, pabrėžta aukštojo mokslo modernizavimo svarba Lisabonos strategijos išorės aspektui.

⁶ COM (2006) 604 galutinis/2.